

Számunk szerzői

- BARÁTH ZSOLT (barathzsolti29@gmail.com) – PhD hallgató, Pécsi Tudományegyetem
BOROVI DÁNIEL (daniborovi@gmail.com) – művészettörténész, Budapest
DEÁK ÁGNES (deakagnes@yahoo.com) – történész, Szegedi Tudományegyetem, Szeged
FARKAS ZSUZSA (zsuzsa.farkas@szepmuveszeti.hu) – művészettörténész, Szépművészeti Múzeum, Budapest
ARI HELO (ari.helo@helsinki.fi) – történész, University of Helsinki
KISS ANDRÁS (kandras981@gmail.com) – történész, levéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Budapest
KÖKÉNY ANDREA (akokeny23@gmail.com) – történész, Szegedi Tudományegyetem, Szeged
MANHERCZ ORSOLYA (orsolya.manhercz@gmail.com) – történész, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest
NAGY ILDIKÓ (n.ildiko5@t-online.hu) – történész, Budapest
OPLATKA ANDRÁS (andreas@oplatka.ch) – újságíró, történész, Zürich
PETE LÁSZLÓ (pete.laszlo@art.unideb.hu) – történész, italianista, Debreceni Egyetem Olasz Tanszék, Debrecen
SIPOS BALÁZS (siposb@hotmail.com) – történész, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest
SIMONKAY MÁRTON (simonka.j.aurel@med.u-szeged.hu) – PhD hallgató, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest
SZABÓ CSABA (szabo.csaba@mnl.gov.hu) – történész, levéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Budapest
SZEMETHY TAMÁS (szemethy.tamas@trefort.elte.hu) – középiskolai tanár, doktorjelölt – ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, ELTE BTK, Budapest
VARGA BÁLINT (varga.balint@btk.mta.hu) – történész, MTA BTK Történettudományi Intézet, Budapest

A fordításokat LÉVAI CSABA és RAKOVSKY ANDRÁS készítette.

Contents

Essays

- BÁLINT VARGA
Pieces of a fragmented picture: Contemporary representations of the
duality of the Austro-Hungarian Monarchy 5
- ILDIKÓ NAGY
Himnusz, Szózat versus Gotterhalte. Imperial and national symbols in
the Hungary of the Austro-Hungarian Monarchy 21
- DÁNIEL BOROVI
“On horseback or on foot”. The creation and dismantlement of the
Andrássy monument in the light of the sources 63
- ORSOLYA MANHERCZ
Archduke/emperor/king Franz Joseph in Hungary, 1843–1867 98
- TAMÁS SZEMETHY
How did Michael Manduka become Baron Mihály Horváth? An 18th
century Greek trader among the new aristocrats of Hungary 111
- ANDREA KÖKÉNY
Stephen F. Austin and the birth of the Republic of Texas 133

Outlook

- ZSUZSA FARKAS
The reception of photography in Hungary/The story of the first year 155

Theory and method

- ARI HELO
Breaking away from progressive historiography: past and politics in
American Studies (Translated by Csaba Lévai) 175

Beyond our borders

- “I’ve always been interested in small nations”. Interview with András
Oplatka. (Interviewer: Ágnes Deák) 190
- Bibliography of András Oplatka's selected works 197
- ANDRÁS OPLATKA
Two men, two eras. István Széchenyi and Clemens Metternich 200

Reviews

First among all (Arató György – Nemes Gábor – Vajk Ádám [szerk.]: <i>Primus inter omnes. Tanulmányok Bedy Vince születésének 150. évfordulójára. [A Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai. Források, feldolgozások 25.] Győr, 2016.</i>)	
MÁRTON SIMONKAY	207
A volume for a jubilee from Zala County (Zalai évszázadok. <i>Tanulmányok és dokumentumok Zala megye történetéhez 2016. Szerk. Bilkei Irén. Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltára, Zalaegerszeg, 2016. [Zalai Gyűjtemény 80.]</i>)	
CSABA SZABÓ	211
Castle in a castle (Szatlóczi Gábor: <i>Vár a várban. A várak népe és a mezei hadak a 16. század közepén. I. A várak népe. Missiles, Szeged, 2016.</i>)	
ZSOLT BARÁTH	217
The 'Southern question' in Italy in a new light (Salvatore Lupo: <i>La Questione. Come liberare la storia del Mezzogiorno dagli stereotipi. Donzelli, Roma, 2015.</i>)	
LÁSZLÓ PETE	220
Societal changes in Ózd and the surrounding areas (Nagy Péter: <i>A Rima vonzásában. Az ózdi helyi és gyári társadalom a késő dualizmustól az államosításig. Nagyvilág Kiadó, Budapest, 2016.</i>)	
ANDRÁS KISS	229
Genocides, women, men. The possibilities of comparative surveys (Amy E. Randall [ed.]: <i>Genocide and Gender in the Twentieth Century: A Comparative Survey. Bloomsbury, London–New York, 2015.</i>)	
BALÁZS SIPOS	237
<i>Authors</i>	244

Az Aetas történettudományi folyóirat 2018. évi előfizetői felhívása

Rendkívül fontos folyóiratunk számára előfizetőink támogatása és hűséges kitartása. Ebben az évben a következő tematikus számaink jelennek meg:

Az észak-atlanti térség történelmi távlatból

A nagy világgégés után

Habsburg–magyar–oszmán béketárgyalások és békekötések

Görgey Artúr „alulnézetből”

Interjúkat közlünk Peter S. Onuffal (USA), Kemal Beydillivel (Törökország), valamint Gergely Andrással.

Folytatjuk „Elmélet és módszer” rovatunkat.

Eddigi gyakorlatunknak megfelelően a 2018-as évfolyamra is kedvezményt biztosítunk előfizető olvasóinknak, hogy ezzel is jelezzük, nagyra becsüljük bizalmukat és támogatásukat.

Többféle előfizetői módot ajánlunk fel ugyanakkor, hogy alkalmazkodjunk olvasóink igényeihez:

Éves előfizetői ár: **4000 Ft** (tartalmazza a postaköltséget, az év végén elektronikus formában is előfizetőink rendelkezésére bocsátjuk az évi 4 számunkat!)

Éves elektronikus előfizetői ár: **3500 Ft** (pdf file-ban e-mailen a lapszámok megjelenésekor)

Egy számot megrendelőknél: **1000 Ft** + postaköltség

Egy szám könyvesbolti ára: **1100 Ft**

A folyóirat megrendelhető a kiadó e-mail és postai címén.

Korábbi számainkat (postaköltség felszámolásával) a szerkesztőség címén szintén meg lehet rendelni.

Jövedelemadójának 1%-át ebben az évben is felajánlhatja egy olyan egyesületnek, alapítványnak, amelyet arra érdemesnek ítél. Folyóiratunk szerkesztői azzal a kéréssel fordulnak Önnek, hogy ha támogatásra méltónak tartja folyóiratunkat, válassza az AETAS-t.

Adószámunk: 19079581-2-06

Nagyon köszönjük Olvasóinknak eddigi támogatásukat!

Aetas Könyv- és Lapkiadó Egyesület
6701 Szeged, Pf. 1179
<http://www.aetas.hu>
aetas@mail.u-szeged.hu

Az AETAS történettudományi folyóirat. Megjelenik évente négy alkalommal. Kiadója az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület. A lap főként történeti tárgyú tanulmányokat, forrásokat, kritikákat, ismertetéseket, interjúkat közöl, de szívesen fogad írásokat a társadalomtudományok más ágaiból is.

*

Az AETAS megjelenését döntően alapítványi támogatás teszi lehetővé. Az AETAS több vagy akár egy száma is megrendelhető a szerkesztőség címén.

A folyóirat előfizetési díja egy évre 4000 Ft.

A lap ára egy szám megrendelése esetén 1000 Ft + postaköltség, könyvesboltban 1100 Ft.

A folyóirat elektronikus előfizetési díja egy évre 3500 Ft

*

Az AETAS-t a szerkesztőség terjeszti. A lap megvásárolható:

Budapest: ELTE BTK könyvtár, VIII. ker., Múzeum krt. 6–8.;

Írók Boltja, Parnasszus Kft., VI. ker., Andrásy út 45.;

Könyvtárellátó Kht., XIII. ker., Váci út 19.;

Magyar Napló Könyvesbolt, VIII. ker., József körút 70.;

Penna Bölcsész Könyvesbolt, V. ker. Magyar u. 40.

Szeged: Egyetemi könyvtár, Petőfi S. sgt.;

Könyv- és Jegyzetbolt, Vitéz u.

Miskolc: Bibliofil Kft., Kazinczy Könyvesbolt, Széchenyi u. 33.;

Fókusz Könyvesbolt, Pátria üzletház.

Pécs: PTE Iskolaszövetkezet Könyvesbolt, Ifjúság út 6.;

PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtár, Rókus u. 2.

*

Kiadja az AETAS Könyv- és Lapkiadó Egyesület

6701 Szeged, Pf. 1179.

e-mail: aetas@mail.u-szeged.hu

<http://www.aetas.hu>

Felelős kiadó: Deák Ágnes

Olvasószerkesztő: Horváthné Szélpál Mária

Szerkesztőségi titkár: Wirth Letícia

Telefon: (20) 593-04-56

A borítót tervezte: Annus Gábor

Nyomdai munkálatok: E-press Nyomdaipari Kft., Szeged

ISSN 0237-7934

Bolti ár: 1100,- Ft
Előfizetőknek: 1000,- Ft

A duális állam ausztriai és magyarországi reprezentációja között feltűnő volt a különbség. Ausztriában az állami reprezentációban a dualitás gyakorlatilag nem jelent meg, mivel az ezt kifejező szimbolika (címer, zászló, himnusz) hiánya ezt megakadályozta, sőt mivel a ciszlajtán és a közös intézmények ugyanazt a szimbolikát használták, teljesen egybemosódott Ausztria és Ausztria–Magyarország. Magyarországon ezzel szemben – kényszerűségből – folyamatosan jelen volt a politikai reprezentáció kettőssége, de ez a kettősség nem Ausztriára és Magyarországra, hanem a birodalomra/dinasztiára és Magyarországra vonatkozott – ez egyenesen következett abból, hogy a kiegyezés valójában nem két állam, hanem egy állam és annak uralkodója között kötött.

Ausztria–Magyarország állampolgárai számára így csak ritkán, leginkább közvetlenül a kiegyezés utáni években, illetve az első világháború elején tűnhetett fel, hogy egy közös, de kettős szerkezetű államban élnek. Ettől még Ausztria–Magyarország állampolgárai több formában is megtapasztalhatták, hogy egy közös állam lakosai: a birodalom két felén közös pénzt használtak, és Ausztria és Magyarország egy gazdasági teret képezett; a férfilakosság jelentős része katonai szolgálata révén a kettős Monarchia más vidékeit megismerte; szabadon lehetett utazni, és aki valóban élt is ezzel a lehetőséggel, minden bizonnyal észrevette a Monarchia egészére kiterjedő kulturális és életmódbeli hasonlóságok sorát; Ausztriában pedig az oktatás és a sajtó révén elterjedt nézet volt a Habsburg-monarchia egysége. De a politikai és jogi realitást jelentő paritás megtapasztalásában a politikai reprezentációk alig segítették a kettős monarchia polgárait.

Varga Bálint tanulmányát számunk 5–20. oldalán olvashatják.
